

Verslag bespreking adviesrecht overheden Instemmingsbesluit gaswinning

datum: vrijdag 5 februari 2016, 13.00u-14.30u.

locatie: provinciehuis Groningen, zaal Hemert.

Aanwezig:

ministerie EZ: M. Smallegenbroek, 5.1.2e
provincie: J. Koopmans (vz.), 5.1.2e
gemeenten: 5.1.2e (Oldambt), 5.1.2e (Groningen), 5.1.2e (Eemsmond)¹
waterschap: 5.1.2e (H&A), 5.1.2e (NZV)
VRG: 5.1.2e

1. Terugblik

Vanuit de regio wordt aangegeven dat er tevredenheid is over de gesprekken en het opbouwen van een goede werkrelatie. Het beoogde doel van de gesprekken op ambtelijk niveau was om de bestuurders in de regio goed en tijdig te informeren. Dit doel is niet altijd goed uit de verf gekomen. Wenselijk zou zijn om nog eerder bij keuzes vanuit EZ betrokken te zijn, danwel geïnformeerd te worden.

Vanuit EZ wordt aanvullend aangegeven dat het vertrouwen over en weer is gegroeid en dat op te merken is dat het vertrouwen niet beschaamd is. Dit traject is een voorbeeldproject in kader van het Programma "Samen in Beleid" van EZ.

Vanuit de gemeenten wordt nog aangegeven dat het werk van de kopgroep als positief wordt ervaren: er komen goede producten en er vindt voldoende terugkoppeling plaats.

2. Presentatie adviesrecht

Mevrouw 5.1.2e geeft een presentatie over het nieuwe adviesrecht (zie bijlage)

De voorlopige voorziening zoals getroffen door de Raad van State loopt tot 1 oktober a.s. Op dat moment moet er een nieuw instemmingsbesluit van de minister liggen, het liefst op basis van een nieuw winningsplan.

Er ligt een wetsvoorstel tot wijziging van de Mijnbouwwet (Mbw) bij de Tweede Kamer. Het voorstel bevat diverse wijzigingen, maar de aanleiding is in de eerste plaats de behoefte aan meer bestuurlijke vrijheid in afweging en besluitvorming en in de tweede plaats de aanbeveling in het OVV-rapport dat veiligheid een expliciete plaats in de afweging moet krijgen. Concreet wordt het aantal adviseurs uitgebreid, wordt de uniforme openbare voorbereidingsprocedure (uov) op meer besluiten van toepassing verklaard en wordt veiligheid genoemd bij de beoordeling van winningsplannen. De minister wil het besluitvormingsproces naar het winningsbesluit in oktober laten verlopen, zoveel mogelijk, als ware de wijziging van de Mbw aangenomen.

Adviesprocedure:

Naast SodM en Tcbb krijgen provincie, gemeenten en waterschappen een adviesrecht op het moment dat het -door het SodM op volledigheid getoetste- winningsplan beschikbaar is. De adviezen van deze instanties, gericht aan de Minister van EZ, worden vervolgens voorgelegd aan de Mijraad die de adviezen evt. van annotatie voorziet en de adviezen aan de Minister zendt. Nadrukkelijk wordt aangegeven dat de partijen rechtstreeks aan de minister adviseren

¹ Binnen de regio zijn afspraken over onderlinge vertegenwoordiging. Personen aanwezig vertegenwoordigen de regio en koppelen informatie terug.

en niet aan de Mijnraad. TNO heeft geen adviesrol richting de minister maar adviseert aan SodM.

Op basis van het winningsplan en de adviezen komt de Minister tot een ontwerpbesluit.

De Mijnraad is een bestaand adviesorgaan van de Minister, maar kende een slapend bestaan. De adviesrol zag voornamelijk op de offshore-situatie. Nu zal de Raad ook een rol gaan spelen bij de onshore-situatie. Daartoe wordt de taakopdracht verbreed en wordt het aantal leden van de Raad met drie leden uitgebreid, , waaronder een nieuwe voorzitter. Er zal hierbij ook gekeken worden naar de competenties op het gebied van RO en veiligheid. In totaal zullen dan 9 personen in de Mijnraad zitting hebben.

De vraag komt aan de orde waarom de Veiligheidsregio niet apart als adviserende instantie is opgenomen, gelet op de eigenstandige taken en bevoegdheden. Aangegeven wordt dat dit nieuwe adviesrecht eigenlijk tegengesteld is aan de overigens waar te nemen beweging in de ruimtelijke georiënteerde wet- en regelgeving. Vanuit EZ wordt aangegeven dat de limitatief genoemde adviesorganen voortkomen uit het amendement dat door de Tweede Kamer is ingediend. Uitbreiding van het aantal adviesorganen, zoals nu bij de Mbw het geval wordt, sluit niet aan bij de gedragslijn vanuit het ministerie van EZ waar het aantal adviesorganen wordt teruggebracht. Hierbij wordt vanuit gegaan dat overheden elkaar normaliter betrekken bij besluitvormingstrajecten (en dus niet expliciet in wetgeving hoeft te worden opgenomen). Nu de Veiligheidsregio niet met name genoemd wordt als adviesorgaan zou deze door de provincie en/of gemeenten betrokken kunnen worden bij de adviseren. Afgesproken wordt dat mevrouw **5.1.2e** de positie van de Veiligheidsregio nog bekijkt en hier op terugkomt.

Het adviesrecht is niet wettelijk ingekaderd. Dat betekent dat de lagere overheden een open advies kunnen geven. Het is dan ook aan deze overheden om ervoor te zorgen dat het advies van toegevoegde waarde is voor het besluit. Aansluiting bij het toetsingskader ligt voor de hand. Gediscussieerd wordt over de vraag of de maatschappelijke context (onrust/gevoel van onveiligheid, impact op leefomgeving) ook tot het advies mag behoren. Dit omdat de Mbw (het toetsingskader) hier niet of beperkt in voorziet.

Aan de aanbeveling uit het OVV-rapport om het burgerperspectief mee te nemen in de besluitvorming is gehoor gegeven door op meer besluitvormingsprocedures de uov van toepassing te verklaren. Daarmee kan een ieder zienswijze geven op ontwerpbesluit

Toetsingskader besluitvorming

Het wetsvoorstel komt met een aangepast toetsingskader voor een instemmingsbesluit (artikel 36, Mbw):

Het huidige artikel noemt als toetsingskader:

- in het belang van het planmatig beheer voorkomens delfstoffen (dus alleen olie, gas en zout)
- i.v.m. het risico van schade ten gevolge van beweging van de aardbodem

Het wetsvoorstel noemt als toetsingskader:

- het belang van de veiligheid voor omwonenden
- het voorkomen van ernstige schade aan gebouwen of infrastructurele werken of de functionaliteit daarvan
- in het belang van het planmatig gebruik of beheer (delfstoffen, aardwarmte of andere natuurlijke hulpbronnen).

Er valt nog wel discussie te voeren over de verschillen tussen de oude en de nieuwe tekst, bijvoorbeeld de term "ernstige schade" en de verhouding/relatie tussen veiligheid en schade.

3. Proces

NAM dient op 1 april a.s. het winningplan klaar te hebben. Het SodM toetst eerst de volledigheid van het plan (2 wkn). Vervolgens kan het adviestraject van start. Overigens wordt aangegeven dat informatie die voorhanden is, mogelijk verstrekt kan worden, ook al voor 1 april. Dat zal de voortgang van het besluitvormingsproces bespoedigen. EZ zal ook nog bekijken of de aanvullende punten die SodM aan de NAM heeft gevraagd voor het winningsplan met de regio gedeeld kunnen worden.

Ten aanzien van het Meet- en regelprotocol wordt aangegeven dat dit onderdeel zo mogelijk al in de adviesperiode aan de lagere overheden kan worden toegestuurd.

Vraag is hoeveel en welke gemeenten betrokken worden bij het adviestraject. Niet duidelijk is welk criterium moet worden gehanteerd. EZ zal zich hierop beraden en informeert de regio over de uitkomst.

SodM en de partijen uit de regio geven nu op hetzelfde moment een advies aan de minister. Echter heeft de regio ook behoefte aan inzicht in de reactie van het SodM. Afsproken wordt dat in de adviesperiode een overleg tussen de regio en SodM georganiseerd wordt om informatie te wisselen en te vergaren.

In principe is de periode tot het ontwerpbesluit vertrouwelijk en worden de documenten in vertrouwelijkheid gedeeld. EZ zal aan de NAM vragen of het winningsplan na 15 april in de openbaarheid gebracht kan worden. Dit maakt uitvoering van het adviesrecht en eventuele behandeling van het advies in gemeenteraden, Provinciale Staten en het bestuur van het waterschap minder complex. EZ heeft gevraagd om een terugkoppeling ten aanzien van de aanpak hierin. (Hoe wordt er 'intern' gecommuniceerd. Besloten vergaderingen binnen de raden?)

In het kader van de burgerparticipatie wordt aandacht gevraagd voor de begrijpelijkheid van de stukken van NAM, EZ en andere instanties. EZ geeft aan dat men hiermee bezig is. Vanuit omgevingsmanagement denkt EZ na over de wijze waarop men invulling wil geven aan de burgerparticipatie. Afsproken wordt dat de communicatiedeskundigen van EZ en de regio hierin samen optrekken. Voor de regio zal de regiegroep Communicatie (onderdeel kopgroep) hierin het voortouw nemen.

De adviesperiode bedraagt 6 weken evenals de periode voor het indienen van zienswijzen. In de planning is rekening gehouden met de zomervakantie (niet de hele zienswijze in de vakantieperiode). Afsproken wordt dat de regio kijkt of en wanneer de eigen bestuursorganen in de periode van de advisering betrokken moeten worden. Dit wordt aan EZ gezonden. EZ legt alle overlegmomenten in een blokkenschema vast evenals in 2015.

4. Vervolgafspraken

Tot 1 april is er vanuit EZ en vanuit de regio behoefte aan intensief contact zodat het adviestraject zo goed en snel mogelijk kan worden ingezet. Het besluitvormingstraject is krap dus afstemming vanaf heden is nadrukkelijk gewenst.

Na 1 april blijft er behoefte aan contact.

De regio zal op basis van de wensen omtrent frequentie het overleg tussen EZ en de regio komen met een voorstel voor vervolgoverleggen. De regio zal zich ook beraden op de samenstelling van regio-afvaardiging.

Ten aanzien van de communicatie wordt gepleit om zoveel mogelijk samen te communiceren. Indien dat, gelet op eigen verantwoordelijkheden en bevoegdheden, niet mogelijk is, is er wel behoefte aan afstemming. Op die manier kunnen partijen elkaar versterken.